

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa P. H.
przeciwko Szkole Podstawowej Nr [...] w P.
o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21
lutego 2024 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Przemyśle
z dnia 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt III Pa 2/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego
strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Przemyśle wyrokiem z 13 kwietnia 2022 r. oddalił apelację powoda P. H. od wyroku Sądu Rejonowego w Przemyśle z 13 grudnia 2021 r., który oddalił jego powództwo wniesione przeciwko Szkole Podstawowej Nr [...] w P. po wypowiedzeniu rozwiązującym z końcem sierpnia 2021 r. nauczycielski stosunek zatrudnienia na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, z powodu zmniejszenia liczby oddziałów w roku szkolnym 2021/2022 oraz zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnienie powoda w pełnym wymiarze godzin.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na potrzebę ochrony interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni prawa, w związku z potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. Za przyjęciem skargi do rozpoznania przemawia jej oczywiste uzasadnienie oraz potrzeba wykładni art. 32 ust. 1, ust. 1¹ ustawy o związkach zawodowych oraz art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Negatywna ocena wynika z przyczyn metodycznych i merytorycznych.

Skargę kasacyjną wnosi się od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji (art. 398¹ § 1 k.p.c.), co tłumaczy wymagania stawiane podstawom przedsądu.

Skarżący powinien odróżnić zakresowo i przedmiotowo podstawy przedsądu, gdyż ustawodawca wyraźnie je wyodrębnia, ze względu na ściśle określone cele, funkcje i przedmioty zainteresowania (art. 398⁴ § 2 k.p.c. i art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.). Brak jest tego we wniosku i w jego uzasadnieniu.

Treść wniosku uprawnia stwierdzenie, że skarżący ma na uwadze podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przedmiotem zainteresowania podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. jest sam przepis ze względu na poważne wątpliwości w jego wykładni lub rozbieżności w orzecznictwie.

Ta podstawa przedsądu nie spełnia się w odniesieniu do art. 32 ustawy o związkach zawodowych oraz do art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela. Nie są to przepisy nowe w systemie prawa, mają swoje orzecznictwo oraz opracowania w piśmiennictwie. Nie stwierdza się również rozbieżności w orzecznictwie, zwłaszcza na tle przedmiotu sporu w sprawie objętej skargą, gdyż wówczas Sąd Najwyższy z urzędu podjąłby uchwałę w składzie powiększonym dla ujednolicenia orzecznictwa. Czym innym jest zastosowanie tych przepisów w indywidualnej sprawie, co należy do sądu powszechnego, a kontrola Sądu Najwyższego dokonywana jest wówczas tylko w granicach określonych w ustawie, czyli po przyjęciu skargi kasacyjnej do

rozpoznania, w granicach zarzutów jej podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Wskazane w uzasadnieniu wniosku wyroki Sądu Najwyższego w sprawach o sygn. I PKN 549/00, III PK 115/14, II PK 382/15, I PK 183/14 nie zmieniają tej oceny, gdyż tylko pierwsza dotyczy nauczycielskiego stosunku zatrudnienia, jednak nie składa się na rozbieżność w orzecznictwie jeśli punktem odniesienia miałby być jeszcze wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2015 r., II PK 392/04, w którym przyjęto, iż zmiana planu nauczania może uzasadniać rozwiązanie stosunku pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 ze zm.) z nauczycielem wykonującym wyłącznie funkcje wychowawcze w świetlicy, jeżeli w jej wyniku możliwe będzie przydzielenie zajęć wychowawczych w świetlicy nauczycielom prowadzącym działalność dydaktyczną, a niemających pełnego obciążenia. Ten ostatni wyrok jako jedyny dotyczył sprawy zbliżonej do sprawy skarżącego. Nie wystarcza to do stwierdzenia rozbieżności w orzecznictwie jako podstawy przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Nadal jest to sfera wykładni i stosowania prawa w indywidualnej sprawie, która nie podlega ocenie w ramach tej podstawy przedsądu.

Podobna ocena jest uprawniona w odniesieniu do tej części wniosku, która wskazuje na art. 32 ustawy o związkach zawodowych i łączone z nim orzecznictwo. Nie wprowadzają novum, które uzasadniałoby stwierdzenie, iż istnieją poważne wątpliwości w wykładni tego przepisu lub rozbieżności w orzecznictwie.

Czym innym jest ocena zastosowania tych przepisów w danej sprawie. Jednak na etapie przedsądu jest to domena szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p. Wówczas skarżący musi wykazać, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W tym miejscu należy stwierdzić, iż sformułowane pytania na str. 6-7 skargi kasacyjnej mają charakter generalny, czyli mają na celu rozwiązanie „wszelkich wątpliwości i uniknięcia rozbieżności w orzecznictwie...”. Pytania te nie są zatem zarzutami kasacyjnymi – art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. - czyli nie dotyczą zastosowania prawa w indywidualnej sprawie powoda. Ma to znaczenie, gdyż jak wskazano przedmiotem szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jest tylko

ocena zastosowania prawa w indywidualnej sprawie skarżącego. Podkreśla się to z dwóch zasadniczych przyczyn. Pierwsza to ta, że stosowanie prawa w danej sprawie to suwerenne prawo sądu powszechnego. Druga przyczyna, również ważna, to ta, że zasadność skargi kasacyjnej (art. 398¹⁴ k.p.c.) ocenia się ze względu na zarzuty podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Zaznaczyć należy, że skarżący w zarzutach podstaw kasacyjnych nie zarzuca naruszenia art. 8 k.p. Ma to znaczenie, gdyż Sąd pierwszej instancji oddalając powództwo i Sąd drugiej instancji oddalając apelację, właśnie na stosowaniu art. 8 k.p. oparły swoje rozstrzygnięcia. Brak zarzutu naruszenia art. 8 k.p. w skardze kasacyjnej ma istotne znaczenie w ocenie wniosku o przyjęcie skargi, gdyż Sąd powszechny nie poprzestał na przepisach art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela i art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych. Art. 8 k.p. jest istotną częścią rozstrzygnięcia Sądu powszechnego i bez zarzutu naruszenia tego przepisu nie można stwierdzić, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Zaważając na wynik sprawy, dotychczasowe obciążenie powoda kosztami postępowania oraz niepowodzenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie obciążono powoda kosztami postępowania kasacyjnego strony pozwanej (art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.).

[ał]

[SOP]